

Lausunto ehdotukseen valtioneuvoston asetukseksi maa-ainesjätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa

1 Yleiset kommentit asetusluonnoksesta ja muuta huomautettavaa

Asetuksen valmistelun lähtökohtana on kerrottu olleen tavoite selkeyttää pelisääntöjä ja erityisesti edistää massojen hyödyntämistä. Massojen hyödyntämisen taustalla vaikuttaa kiertotalouden edistämisen tavoitteet, jotka liittyvät läheisesti valtakunnalliseen ja kaupunkitasoiseen tavoitteeseen vähentää voimakkaasti ilmastopäästöjä.

Nyt ehdotettu luonnos ei vastaa näihin esitettyihin tavoitteisiin. Tällaisena asetus heikentää mahdollisuuksia hyödyntää rakentamisessa pilaantumaton maa-ainesta, jota syntyy merkittäviä määriä kaupungin maarakentamisessa.

Hyödyntämistä koskevat vaatimukset tulee asettaa maa-aineksen ominaisuuksien perusteella, ei mahdollisen jäteluokittelun perusteella. Lisäksi ehdotetusta asetuksesta ei selviä yksiselitteisesti mikä on maa-ainesjätettä ja mikä ei. Kaupungin maarakentamisen kohteissa tehtävä maa-aineksen hyödyntäminen on aina suunnitelmallista. Hyödyntäminen ei kuitenkaan aina tapahdu työmaan sisällä tai suoraan toiselta työmaalta toiselle. Kuitenkin näidenkin massojen hyödyntäminen tulee voida tehdä samoin, kuin tähänkin saakka on hyödynnetty pilaantumaton maa-ainesta. Pilaantumaton maa-aines ja pilaantumaton maa-ainesjäte ei voi hyödyntämiskohteessa olla eri vaatimusten ja rajoitusten piirissä.

2 2§ Soveltamisala

Ei lausuttavaa.

3 3§ Soveltamisalan rajaus

"Tätä asetusta ei sovelleta tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesi-alueella, asumiseen tai lasten leikkipaikaksi tarkoitettulla alueella taikka ravintokasvien viljelyyn tarkoitettulla alueella eikä tulvanalaisella alueella ." Tämän soveltamisalan rajauksen perään on saatava lisäys: lukuun ottamatta pilaantumattoman maa-ainesjätteen hyödyntämistä.

Mikäli asetus astuu tuon rajauksen puitteissa voimaan, estää se täysin luonnonmukaisen, nykyisinkin puhtaaksi luokiteltavan, maa-aineksen hyödyntämisen rajauksen mukaisilta alueilta. Pilaantumaton maa-aines ja pilaantumaton maa-ainesjäte ovat ominaisuuksiltaan täysin samanlaisia. Niitä pitää pystyä hyödyntämään jatkossakin ilman luonnottomia rajoituksia.

4 4§ Määritelmät

Määritelmät eivät avaa milloin maa-aineksesta tulee jätettä.

5 5§ Maa-aineksen tutkimustarve ja jäteluokittelu

Milloin tutkitusta maa-aineksesta tulee jätettä? Kaupunki ei välivarastoi maa-aineksia, jotka olisivat laadultaan tai muilta ominaisuuksiltaan, niin huonoja, että niiden hyödyntäminen olisi epävarmaa. Hyödyntäminen vaatii lähes aina välivarastointia ja useinkaan ei ole täysin varmaa mihin kohteeseen lopulta maa-

ainekset viedään hyödynnettäväksi. Kohteita voi olla useita ja tähän vaikuttaa erityisesti rakentamisen aikataulut ja kohteiden vaatimukset massojen teknisille ominaisuuksille. Hyödyntäminen tapahtuu kuitenkin lopulta kussakin kohteessa suunnitelmien mukaisesti. Maa-aines, joka on odottanut kasalla hyödyntämiskohdetta, ei muutu kasaamisen aikana kemiallisilta tai teknisiltä ominaisuuksiltaan, joten jäteluokittelun vuoksi asetettavat rajoitukset hyödyntämiseen ovat perusteettomia. Näkemyksemme mukaan puhtaalle maa-ainekselle on tarpeetonta antaa jätestatus, jos se viedään rekisteröityyn/luvitettuun välivarastoon.

6 6§ Jätteen hyödyntämistä ja siihen liittyvää väliaikaista varastointia koskevat vaatimukset

Kohdan 1) väliaikaisen varastoinnin maksimi määräksi esitetty 20 000 t on riittämätön kaupungin esirakentamiskohteiden näkökulmasta. Miksi sallittu välivarastoitavan massan määrä, poikkeaa asetuksen mukaisesti hyödynnettävän massan määrästä, joka on 50 000 t? Välivarastoinnin maksimimäärä tulisi olla sama 50 000 t. Lisäksi tästä pitäisi rajata ulos pilaantumaton maa-ainesjäte.

Kohdan 5) rajoitus maa-ainesjätteen kerrospaksuuksista koskee myös "puhdasta maata", rajoitus on ympäristönsuojelun kannalta perusteeton. Kerrospaksuuksien tulisi koskea muiden hyödynnettävien aineksien käyttöä, mutta ei pilaantumattoman maa-ainesjätteen. Miksi kerrospaksuudet on rajattu väyliin, kenttiin ja valleihin? Täytöt eivät sisälly tähän kohtaan?

Kohdan 7) haitta-aineita sisältävä maa-ainesjäte on peitettävä vähintään 50 cm paksuisella kerroksella pilaantumattomasta maa-ainesta tai pilaantumattomasta maa-ainesjätettä.

Kohdan 8) peittovaatimus koskee myös puhtaana pidettävää maa-ainesta. Millä maa-aineksella peitetään puhdas maa-aines? Kohdassa tulisi tarkentaa: pilaantumaton maa-ainesjäte peitetään tai päällystetään.. jos se sisältää maa-ainekseen kuulumattomaa ainesta.

Kohdan 9) vaatimus hyödynnettävän maa-ainesjätteen etäisyys pohjaveden pinnasta oltava vähintään 1 m. Tässä siis rajoitetaan myös "puhtaan maa-aineksen" hyötykäyttämistä metrin etäisyydellä pohjavesipinnasta ja pitäisi vielä olla luokitellun pohjavesialueen ulkopuolella? Mikä peruste tähän on? Ei voi olla ympäristönsuojelun lähtökohdista.

Väliaikaiseen varastointiin tarkoitetun alueen vaatimukset koskee myös pilaantumattoman maa-ainesjätteen eli puhtaan maan varastointia, jonka osalta massamäärärajoitteet tulisi poistaa.

Yllä esitetyt rajoitukset ja vaatimukset puhtaan maan hyödyntämiseen eivät edistä maa-ainesten hyödyntämistä vaan päinvastoin.

7 7§ Rekisteröinti-ilmoitus

Esityksen mukaan hyödyntämispaikan on oltava tiedossa maamassan syntyhetkellä, muussa tapauksessa myös pilaantumattoman maa-aineksen välivarastointi tarvitsee ympäristöluvan. Tämä aiheuttaa käytännön ongelmia eikä edistä hyötykäyttöä. Välivarastoinnille pitäisi olla mahdollista tehdä oma rekisteröinti-ilmoitus ja sitten myöhemmin hyödyntämiselle oma.

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka
Kiinteistötoimi

16.1.2019

8 8§ Jätteen hyödyntäminen ja maarakentamisen kesto

Ei lausuttavaa.

9 9§ Raportointi

Ei lausuttavaa.

10 Kommentit liitteisiin

Liite 1

Ei lausuttavaa.

Liite 2

Taulukko 1: Osittain eroavat kynnsarvot VNa 214/2007 kynnsarvojen kanssa.

Muut laatuvaatimukset:

Seuraava kohta esitetään muutettavaksi:

~~haitallisia aineita sisältävä~~ maa-ainesjäte saa sisältää enintään 20 paino- ja tilavuusprosenttia palakooltaan alle 150 mm ~~betoni- ja tiilijätettä tai muuta vastaavaa~~ maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta vedessä kellumatonta ainesta ja enintään 5 tilavuusprosenttia maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta vettä kevyempää ainesta, jota ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi ja jonka erottaminen maa-aineksesta ennen sen hyödyntämistä ei ole teknisesti tai taloudellisesti tarkoituksenmukaista;

~~pilaantumaton maa-ainesjäte~~ saa sisältää enintään 10 painoprosenttia palakooltaan alle 150 mm ~~betoni- tai tiilijätettä tai muuta vastaavaa maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta vedessä kellumatonta ainesta ja enintään 1 tilavuusprosenttia vedessä kelluvaa maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta ainesta, jota ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi ja jonka erottaminen maa-aineksesta ennen sen hyödyntämistä ei ole teknisesti tai taloudellisesti tarkoituksenmukaista, kuitenkin niin että, jos maa-ainekseen luontaisesti kuulumattoman aineksen määrä ylittää edellä mainitut raja-arvot, pilaantumattoman maa-ainejätteen hyödyntämisessä on sovellettava haitallisia aineita sisältävälle maa-ainejätteelle asetettuja vaatimuksia;~~

Esitetyt raja-arvot 1 ja 5 % ovat liian alhaisia. Näkemyksemme mukaan olisi selkeämpää antaa määrä paino- ja tilavuusprosentin mukaan, jolloin materiaalin kellumisominaisuuksilla ei ole merkitystä.

Liite 3

Ei lausuttavaa.

Lausuntoa laatimassa olleet Tampereen kaupungin yksiköt: Kiinteistötoimi, Kaupunkiympäristön suunnittelu, Kaupunkiympäristön rakentaminen ja ylläpito.

